

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621202018
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4621202018.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. L., U.. XX.XX.XXXX, trvale bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, 955 01 Topoľčany, dieťa rodičov - G.: M. L., U.. XX.XX.XXXX, F. R. L. XXXX/XX, XXX XX F., a otca: E. L., U.. XX.XX.XXXX, R. Z.A. X/X, XXX XX D., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Otec E. L., U.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať zvýšeným výživným na maloletú Y. L., U.. XX.XX.XXXX sumou 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2021 vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Zameškané výživné za čas od 01.09.2021 do 30.09.2022 vo výške 260 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok a exekúcie.

III. Týmto dochádza ku zmene rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/53/2018-40 zo dňa 10.05.2018 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloletú.

IV. V ostatných častiach uvedený rozsudok zostáva n e z m e n e n ý .

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 07.09.2021 podala matka maloletej návrh na Okresný súd Topoľčany, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného na maloletú Y. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 9C/98/2010-37 zo 14.09.2010, právoplatný dňa 27.10.2010, bola maloletá Y. zverená do osobnej starostlivosti matky a rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/53/2018 zo dňa 10.05.2018 bolo upravené výživné na maloletú na sumu 130 eur mesačne, pričom otec uvedené výživné hradí, aj sa s dcérou stretáva. Napriek uvedenému náklady na dcéru vzrástli, dcéra má aj určité zdravotné obmedzenia, zvyšujú sa aj nároky v rámci školy, a preto matka maloletej podala návrh na zvýšenie výživného. Matka ďalej uviedla, že je zamestnaná, ale jej príjem nie je vysoký, a preto nedokáže dcére uhradiť všetko nevyhnutné. Otec podľa vyjadrenia matky nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť a pracuje.

2. Kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany vo svojej správe zo dňa 03.11.2021 uviedol, že maloletá Y. žije s matkou v 3-izbovom byte svojho priateľa, kde má maloletá svoju detskú izbu. Matka prispieva na všetky náklady spojené s bývaním v polovici - nájomné v sume 150 eur a inkaso v sume 55 eur mesačne. Matka maloletej je zamestnaná v V. C. ako predavačka s príjmom do 500 eur mesačne v čistom, podľa jej vyjadrenia si však nemôže nájsť inú prácu z dôvodu jej ochorenia - zápalová

reuma, v dôsledku ktorej má určité obmedzenia, pravidelne musí užívať lieky, za ktoré hradí asi 15 eur mesačne. Matka tiež hradí maloletej poistenie v Allianz v sume 38,70 eur mesačne a kredit na mobilný telefón v sume 12 eur mesačne.

Maloletá Y. je žiačkou 8. ročníka na Základnej škole J. Hollého v F., v škole sa stravuje, za stravu hradí asi 30 eur mesačne. Na začiatku školského roka mali výdavky za ZRPŠ v sume 10 eur na rok, pracovné zošity v sume 19 eur, školské potreby v sume asi 50 eur, zvýšené výdavky na zakúpenie sezónneho oblečenia. Maloletá chodí na doučovanie z anglického jazyka, matematiky a slovenského jazyka, za ktoré matka platí sumu asi 40 eur mesačne. Maloletá patrí do obvodu G.. G. H. F., mala problémy s nohami, v minulosti bola operovaná, navštevuje ortopedickú ambulanciu G.. O. H. R. U. R., nosí špeciálnu obuv. Maloletá tiež nosí okuliare, navštevuje očné ambulanciu G.. C. H. F., za rámy na okuliare matka platila sumu 70 eur, tiež navštevuje zubnú ambulanciu G.. R. H. F., nakoľko maloleté potrebuje zubný strojček, na ktorý sa tiež bude doplácať.

Otec maloletej v telefonickom pohovore uviedol, že je zamestnaný vo firme Palette-Stav, s. r. o. D. na dohodu s príjmom asi vo výške 500 eur mesačne, pracuje v oblasti stavebníctva, teda v prípade zlého počasia prácu nemôže vykonávať. Otec maloletej aj z tohto dôvodu nesúhlasí so zvýšením výživného, na dieťa pravidelne platí, dcéru si každý druhý víkend bráva k sebe a počas prázdnin u neho strávila celý mesiac, kedy sa o dcéru staral a zároveň zasielal matke stanovené výživné. Podľa otca tento tiež hradí pôžičku zo Stavebného sporenia v sume 100 eur mesačne. Otec momentálne žije u svojej priateľky v byte jej otca, kde prispieva na domácnosť sumou 150 eur mesačne, iné deti nemá. Na záver otec uviedol, že maximálna suma, o ktorú by bol ochotný zvýšiť výživné je 10 - 15 eur mesačne.

Kolízny opatrovník na záver svojej správy uviedol, že vzhľadom k uvedenému odporúča návrhu matky vyhovieť.

3. Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na pojednávaní dňa 05.01.2022 uviedol, že sa pridržiavajú písomnej správy zo dňa 03.11.2021.

4. Matka maloletej na pojednávaní dňa 05.01.2022 uviedla, že pracuje na skrátenej pracovnej zmluve z zdravotných dôvodov, momentálne býva u svojho priateľa v byte, ktorý je jeho osobným vlastníctvom, prispieva na domácnosť sumou 150 eur mesačne, dlhy ani pôžičky nemá. Náklady na maloletú sú na ortopedické pomôcky, okuliare (náklady na sklá v sume 70 eur), na obedy v sume 30 eur, na pracovné zošity spolu v sume 40 eur, doučovanie v sume 40 eur mesačne, budúce náklady na zubný strojček. Uviedla, že otec si výživné platí, s maloletou je v pravidelnom kontakte, berie si ju aj na prázdniny.

5. Otec maloletej na pojednávaní dňa 05.01.2022 uviedol, že pracuje na 4 hodiny u matky svojej priateľky, vo firme Palette-Stav pracuje na dobu neurčitú, kde vykonáva pomocné práce, nakoľko nie je v tomto období práca. Momentálne býva v D. u svojej matky, ale fakticky sa zdržiava v byte otca svojej priateľky, ktorému prispieva sumou 150 eur mesačne. Otcova priateľka je čašníčka s mesačným príjmom vo výške asi 500 - 600 eur. Na záver otec uviedol, že ešte má splácať stavebné sporenie pol roka vo výške 100 eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť neuviedol.

6. Na pojednávaní dňa 21.04.2022 otec maloletej uviedol, že je evidovaný ako nezamestnaný, bola mu priznaná dávka v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu 11,4207 eur od 01.03.2022 na obdobie 6 mesiacov, požiadal o pridelenie práce, ale žiadna vhodná mu doposiaľ poskytnutá nebola, je vyučený murár - obkladač.

7. Na pojednávaní dňa 16.08.2022 otec uviedol, že je naďalej evidovaný ako nezamestnaný, poberá podporu, ktorá mu končí v auguste 2022. Ďalej uviedol, že živnosť mu aj z dôvodu vyhláseného osobného bankrotu skončila asi v roku 2018.

8. Matka na pojednávaní dňa 16.08.2022 uviedla, že jej vznikli nástupom do školy ďalšie náklady na maloletú - školská taška v sume 11,90 eur, oblečenie, kozmetika, ortopedické pomôcky a topánky, nakoľko maloletá je po operácii oboch nôh.

9. Matka maloletej vo svojom záverečnom vyjadrení na pojednávaní dňa 12.10.2022 uviedla, že trvá na svojom návrhu v celom rozsahu.

10. Otec na pojednávaní dňa 12.10.2022 uviedol, že je naďalej evidovaný ako nezamestnaný, prácu si hľadá. Ďalej uviedol, že pôžičku - stavebné sporenie splatil niekedy začiatkom roka 2022. Na záver dodal, že nemá finančné prostriedky na zvýšenie výživného, maloletej zasiela peniaze aj mimo výživného.

11. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 12.10.2022 odporučil vzhľadom k tomu, že zvýšenie výživného je na prospech maloletej, návrhu matky vyhovieť.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/53/2018 a sp. zn. 11P/49/2021, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

12.1 Naposledy bola vyživovacia povinnosť určená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/53/2018-40 zo dňa 10.05.2018, právoplatný dňa 23.05.2018, ktorým súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9C/98/2010 zo dňa 14.09.2010, právoplatný dňa 27.10.2010 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú Y. zo sumy 100 eur na sumu 130 eur mesačne, s účinnosťou od 01.12.2017. V tom čase pracoval otec maloletej Y.Š. vo firme Palette s. r. o. v Prievidzi, avšak požiadal o osobný bankrot. Býval s priateľkou, hradil náklady mesačne v sume 150 eur.

12.2 V súčasnej dobe je otec evidovaný ako nezamestnaný, prácu si hľadá, žije s priateľkou v byte jej otca, na ktorý mesačne prispieva sumou vo výške 150 eur mesačne. Výživné na maloletú platí pravidelne.

12.3 Matka v súčasnej dobe pracuje ako predavačka v cukrárni s čistým mesačným príjmom vo výške do 500 eur, žije s priateľom v byte, ktorý je jeho osobným vlastníctvom, mesačne prispieva na nájomné a energie spolu v sume 205 eur. Matka uviedla tieto náklady na maloletú Y.: poistenie v Allianz v sume 38,70 eur mesačne, kredit na mobilný telefón v sume 12 eur mesačne, za stravu v škole asi 30 eur mesačne, poplatky za ZRPŠ v sume 10 eur na rok, pracovné zošity v sume 19 eur, školské potreby v sume asi 50 eur, zvýšené výdavky na zakúpenie sezónneho oblečenia, doučovanie z anglického jazyka, matematiky a slovenského jazyka, za ktoré matka platí sumu asi 40 eur mesačne, za rámy na okuliare matka sumu 70 eur, výdavky na ortopedické pomôcky a obuv, výdavky na zubný strojek.

12.4 Maloletá Y. bola v čase poslednej úpravy výživného žiačkou 4. ročníka Základnej školy J. Hollého v F., v súčasnosti je žiačkou 8. ročníka základnej školy. V škole sa stravuje, okrem vyššie uvedených výdavkov na maloletú, matka uviedla aj výdavky na dištančné vzdelávanie (internet, skener, slúchadlá, tlačiareň, kancelársky papier), lyžiarsky výcvik a iné. Všetky tieto náklady vyčíslila spolu v sume približne 380 eur (č. I. 53).

13. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

14. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Pri rozhodovaní o úprave výšky výživného súd vychádzal z majetkových a zárobkových pomerov rodičov a prihliadal na to, kto, akým spôsobom a v akom rozsahu sa podieľa na starostlivosti o maloleté dieťa. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že prevažnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje matka. Z toho vyplýva, že zabezpečovanie väčšiny potrieb maloletej je na matke. Maloletá je už v dospelujúcom veku a jej potreby sa tým budú priamo úmerne s vekom a meniacimi sa záujmami a opodstatnenými potrebami zvyšovať. Je preto prirodzené, aby sa na týchto výdavkoch podieľali obaja rodičia spoločne, pokiaľ je to v ich možnostiach, a ak sú tieto výdavky primerané, nie nadhodnotené alebo zbytočne neúčelné a je to v záujme maloletej. Matka maloletej sa na jej výžive podieľa nielen finančne, ale aj osobnou každodennou starostlivosťou o ňu, čím si tiež čiastočne plní svoju vyživovaciu povinnosť, na čo je súd povinný pri rozhodovaní o výživnom prihliadať. Pri určení výšky výživného súd teda zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec sa na každodennej osobnej starostlivosti o maloletú nepodieľa, čo musí čiastočne vyvážiť finančným plnením. Preto vzhľadom na zárobkové, majetkové a osobné pomery rodičov maloletého dieťaťa súd považoval za primerané a v otcových možnostiach zvládnuťné platiť výživné na maloletú Y. v sume 150 eur s účinnosťou od 01.09.2021. Sumu výživného vo výške 150 eur považuje súd v súčasnom období za primeranú pomerom zisteným na strane oboch rodičov maloletého dieťaťa.

16. Súd tiež posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/53/2018 zo dňa 10.05.2018, právoplatný dňa 23.05.2018, k určitej zmene pomerov tak na strane maloletej, ako aj na strane rodičov došlo, a preto určil vyživovaciu povinnosť otca tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

17. Vzhľadom k tomu, že vyživovacia povinnosť bola určená s účinnosťou od 01.09.2021, súd rozhodol aj o zameškanom výživnom za čas od 01.09.2021 do 30.09.2022, ktoré určil vo výške 260 eur, t. j. 13 x 20 eur, ktoré povolil otcovi splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok a exekúcie.

18. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.